

Studentski kosti svetic

VISOKO ŠKOLSTVO Splitski studij forenzike osnovan je 2009. godine. Dosad ga je završilo 300 studenata, koji su dobili vrhunsko obrazovanje

Piše: MAK JOVANOVIĆ

Identifikacija posmrtnih ostataka časne Marije Krucifikse Kozulić, riječke dobrotvorke koju čeka beatifikacija, dokazi da Kolumbo sa svojih putovanja u Ameriku nije donio sifilis u Europu ili pak analiza iznimno duge lubanje iz 4. stoljeća nađene na prostoru antičke Salone samo su dio istraživanja koja provode studenti splitskog Sveučilišnog odjela za forenzičke znanosti.

Studij su 2009. pokrenuli dr. sc. Šimun Andelinović, danas rektor Sveučilišta u Splitu, i nekadašnji ministar znanosti dr. sc. Dragan Primorac, a stasao je na naglom razvoju forenzike na ovim prostorima od Domovinskog rata, posebice uvođenjem DNK analiza i drugih metoda za identifikacije ratnih žrtava u suradnji s vodećim američkim forenzičarima.

VAŽNA ISKUSTVA IZ RATA

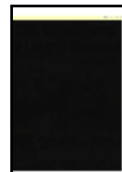
- Ratna su zbivanja imala iznimno velik utjecaj na razvoj forenzičnih znanosti u Hrvatskoj. Cjelokupni proces identifikacije i sudsko-medicinske obrade žrtava rata za Hercegovinu i zapadnu Bosnu te za južnu Hrvatsku odradio je Zavod za patologiju, sudsku medicinu i citologiju KBC-a Split. Već je na samom početku bilo jasno kako neke žrtve neće biti identificirane klasičnim sudsko-medicinskim metodama te da će biti potrebna primjena suvremene DNK identifikacije. Profesori Andelinović i Primorac imali su priliku u tijeku svog stručnog usavršavanja u SAD-u upoznati, a kasnije i razviti prijateljske odnose s vodećim

forenzičarima, pionirima DNK identifikacije, profesorom Henryjem Leejem, Michaleom Badenom, Mosesom Schanfieldom i Mitchellom Hollandom, koji su se spremno odazvali pozivu da u Hrvatskoj provedu nužnu izobrazbu tada još neiskusnog osoblja. Danas možemo kazati kako su ta iskustva doprinijela tome da hrvatska znanost u području DNK analize stoji uz bok najprestižnijim znanstvenim institucijama - ispričao nam je dr. Josip Kasum, pročelnik Sveučilišnog odjela za forenzičke znanosti.

SURADNJA S AMERIKANCIMA

Uz suradnju s američkim kolegama na identifikaciji, razvijala se i znanstvena te obrazovna suradnja. Do danas je na Odjelu za forenzičke znanosti diplomiralo 300 studenata, a polaznici mogu odabrati jednu od četiri studijske grupe. Veliku pažnju povećuju praksi, koju provode u laboratorijima, ali i u institucijama kao što su vojska, policija, sudovi, porezna uprava te u sigurnosnim agencijama i revizorskim tvrtkama.

- Specifičnost našeg studija upravo je postojanje četiri modula na jednom studijskom programu, pa se naši studenti opredjeljuju za modul istraživanja mjesta događaja, gdje uče kako analizirati i pregledavati mjesta zločina te laboratorijsku obradu dokaza. Drugi smjer je forenzika nacionalne sigurnosti, koja obrazuje polaznike za sigurnosni rad u gospodarskim i državnim sustavima te za pitanja globalne sigurnosti. U tome modulu proučavaju načine borbe protiv organiziranog kriminala, te raznih oblika terorizma. Imamo i modul forenzičke kemije

CSI: Istražujemo ke i starih nomada

KONKRETNA ZNANOST

ANTIČKE TAJNE
Na vježbama studenti istražuju kosture u nekropoli Salone

IDENTIFIKACIJA NESTALIH OSOBA

Splitski studij forenzike s američkim Sveučilištem Penn State razvija zajedničke projekte poput metodologije za izdvajanje malih količina DNK za identifikaciju žrtava masovnih katastrofa i nestalih osoba. Potpisali su i suradnju za razmjenu nastavnika, studenata i zajedničke kolegije.

i molekularne biologije, kroz koji obavljaju analize bioloških i kemijskih tragova u istraživanju kaznenih djela. Četvrti je financijsko-računovodstvena forenzika, gdje studente osposobljavamo i učimo kako analizirati poslovnu dokumentaciju i transakcije te kako prepoznavati utaje poreza.

ISTRAŽUJU I PRANJE NOVCA

Praksa, ovisno o modulima, obuhvaća vježbe u laboratorijima i rad na terenu, a provode se i simulacije slučajeva iz prakse - objašnjava nam Kasum. Na splitskoj forenzici u tijeku je

istraživanje izdužene ženske lubanje nađene u nekropoli Salone, za koju se pretpostavlja da je pripadala nomadskom plemenu Gepidima. Stručnjaci nastoje rasvijetliti radi li se o posljedici bolesti preranog zatvaranja šavova lubanje ili namjernom deformiranju lubanje tijekom djetinjstva, koje su stare kulture provodile radih estetskih ili religioznih razloga. U tijeku je i složena identifikacija časne sestre Krucifikse, čiji su ostaci ekshumirani s još osam osoba s riječkoga groblja Kozala iz zajedničke grobnice u kojoj je bila pokopana 1922. godine.